

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Iurie Diaconu și Victor Boico,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sîli, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2020, în cauza penală în privința lui

*Stînca Irina XXXXX, născută la
XXXXX, originară din XXXXX și domiciliată
în XXXXX;*

*Stînca Vladimir XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat
în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 12.09.2018 – 29.11.2019;

Instanța de apel: 31.01.2020 – 08.10.2020;

Instanța de recurs: 05.01.2021 – 21.06.2021.

Asupra recursului ordinar în cauză, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 29 noiembrie 2019, **Stînca Vladimir XXXXX** a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la:

- art. 27, art. 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani și 4 (patru) luni, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de răspundere sau de a exercita o anumită activitate privind gestionarea mijloacelor bănești sau bunurilor materiale pe un termen de 3 (trei) ani;

- art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă în formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor lui Stînca Vladimir XXXXX i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 (nouă) ani, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de răspundere sau de a exercita o anumită activitate privind gestionarea mijloacelor bănești sau bunurilor materiale pe un termen de 3 (trei) ani.

Prin aceeași sentință, *Stînca Irina XXXXX* a fost recunoscută vinovată și condamnată pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la:

- art. 27, art. 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani și 2 (două) luni, cu executare în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de răspundere sau de a exercita o anumită activitate privind gestionarea mijloacelor bănești sau bunurilor materiale pe un termen de 3 (trei) ani;

- art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă în formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executare în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor lui Stînca Irina XXXXX i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani și 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de răspundere sau de a exercita o anumită activitate privind gestionarea mijloacelor bănești sau bunurilor materiale pe un termen de 3 (trei) ani.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Vladimir Stînca, acționând intenționat și de comun acord și împreună cu soția sa, Irina Stînca, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, având scopul confecționării, deținerii și folosirii unui document oficial fals, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, cunoscând cu certitudine că sora sa, Lidia Stînca nu se află în Republica Moldova și profitând de faptul asemănării fizice a soției sale cu aceasta, la 06.06.2017 s-a prezentat la biroul notarului Tamara Chigaian, amplasat pe str. XXXXX, unde, invocând date false precum că soția sa este cet. Lidia Stînca, prezentând în acest sens pașaportul acesteia, a obținut perfectarea procurii nr. 10509, potrivit căreia el, Vladimir Stînca, a fost împuternicit să efectueze orice tranzacții bancare ce vizează conturile bancare deschise pe numele surorii sale Lidia Stînca.

Tot el, Vladimir Stînca acționând de comun acord și împreună cu soția sa Irina Stînca, continuându-și acțiunile sale criminale, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor

altei persoane, prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii substanțiale ale obiectului, actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții deosebit de mari, acționând intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, urmărind scop cupidant, la 06.06.2017 a prezentat procura nr. 10509, despre care știa cu certitudine că a fost obținută ilegal prin prezentarea datelor de identitate false notarului Tamara Chigaian la filiala BC "Moldincombank", situată pe XXXXX, intenționând să sustragă de pe contul bancar ale cet. Lidia Stînca a sumei de 1 mln. 250 mii lei, acțiuni care însă nu au fost realizate din motive independente de voința lor, datorită vigilenței angajaților băncii.

Prin acțiunile sale intenționate, Vladimir Stînca și Irina Stînca au săvârșit infracțiunile prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, *confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, adică confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșită de două persoane* și art. art. 27, 190 alin. (5) Cod penal, *tentativa de escrocherie, adică tentativa de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.*

Ulterior, pe parcursul examinării cauzei penale în instanța de judecată, dispoziția alin. (5) al art. 190 Cod penal s-a modificat prin Legea nr. 179 din 26.07.2018 (intrată în vigoare la 17.08.2018), iar faptele prejudiciabile au fost încadrate în noua redacție. Astfel, acțiunile ilegale intenționate ale lui Vladimir Stînca și Irina Stînca s-au exprimat prin tentativa de escrocherie, adică *tentativa de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroarea a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii substanțiale ale obiectului, actului juridic nul sau anulabil, săvârșită de două persoane, cu intenții de cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, acțiuni care nu au fost duse până la capăt, din cauze independente de voința făptuitorilor și acestea nu și-a produs efectul urmărit.*

2. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia au declarat apel:

- *avocatul Guțu Teodor în numele inculpaților Stînca Vladimir și Stînca Irina, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Stînca Vladimir și Stînca Irina să fie achitați, din motivul lipsei faptului infracțiunilor prevăzute la art. 27, art. 190 alin. (5) și art. 361 alin. (2), lit. b) Cod penal.*

În vederea susținerii apelului declarat, partea apărării a explicat că prin procura nr. 723 din 31.05.2018, eliberată de către Ambasada Republicii Moldova în Federația Rusă inculpatul Stînca Vladimir a fost împuternicit de către Stînca Lidia să reprezinte interesele acesteia în fața oricărei bănci comerciale din Republica Moldova, în vederea gestionării oricărui tip de cont bancar, având dreptul de deschidere, administrare, închidere, plasare

numerar, retragere numerar (inclusiv dobânzi), efectuarea sau recepționarea transferurilor bănești, recepționare a cardurilor bancare și pin-codului, solicitare a oricăror informații cu privire la conturile deținute, contractarea oricăror servicii de bancă la distanță.

La fel, s-a invocat faptul că instanța nu a luat în calcul nici declarația Lidiei Stînca din aceeași dată, cu nr. 724 depusă la Ambasada Republicii Moldova în Federația Rusă, pentru Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, în care aceasta a declarat că, pe parcursul a 17 ani de aflare în Federația Rusă, gestionarea conturilor bancare din Republica Moldova, deschise pe numele său a fost efectuată de fratele ei – Stînca Vladimir. La data de 06.06.2017, Stînca Lidia a revenit în Republica Moldova, în vederea perfectării unei noi procuri de gestionare a conturilor bancare, drept consecință a expirării actului anterior. Din motive de sănătate, aceasta s-a reîntors în Federația Rusă pentru prelungirea tratamentului prescris, pe care îl continuă și la moment, fapt ce condiționează deplasarea ei în Republica Moldova pentru a participa la procesele de judecată.

Prima instanță nu s-a expus în nici un mod asupra procurii nr. 723 și a declarației nr. 724 din 31.05.2018, cât și a ordonanței procurorului în Procuratura mun. Chișinău Pavel Roibu din 19.04.2019, prin care a fost clasat procesul penal în cauza penală nr. XXXXX în privința lui Stînca Vladimir, pe motiv că nu există faptul infracțiunii, care a fost pornită pentru aceleași fapte și în baza aceluiași temeiuri de drept, care au stat la baza cauzei penale nr. XXXXX;

- *avocatul Bantîș Victor în numele inculpaților Stînca Vladimir XXXXX și Stînca Irina XXXXX*, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Stînca Vladimir și Stînca Irina învinuiți pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 27, art. 190 alin. (5) și art. 361 alin. (2), lit. b) Cod penal, să fie achitați.

În susținerea apelului depus, apărătorul a relevat că, organul de urmărire penală și prima instanță nu au citat-o și nu a audiat-o pe Stînca Lidia asupra circumstanțelor cauzei și până în prezent nu există vreo cerere scrisă din partea acesteia că i-au fost încălcate careva drepturi de către inculpați. Prima instanță menționează că audierea Lidiei Stînca nu a avut loc din cauza că inculpații nu au întreprins măsuri pentru aceasta. Însă, Stînca Vladimir și Stînca Irina au comunicat că Stînca Lidia din cauza problemelor de sănătate la momentul examinării cauzei nu se putea prezenta în fața instanței. Mai mult ca atât, a fost cert stabilit de organul de urmărire penală că Stînca Lidia se află în orașul Moscova din Federația Rusă, însă organul de urmărire penală cât și prima instanță nu au dispus o comisie rogatorie conform art. 536 Cod de procedură penală, or această acțiune ar exclude orice neclarități pe cazul dat.

De asemenea, a indicat că a fost greșit recunoscută în calitate de parte vătămată a BC „Moldincombank” SA, căreia nu i-a fost adus niciun prejudiciu și care nu este titulara mijloacelor bănești, care ar fi urmărite de inculpați prin acțiunile incriminate de către acuzatorul de stat;

- *avocatul Gafton Mihai în numele inculpaților Stînca Vladimir și Stînca Irina*, care a

solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care ambii inculpați să fie achitați de sub învinuirea înaintată, din motiv că nu sânt întrunite elementele infracțiunilor incriminate.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2020 au fost admise apelurile declarate, casată total sentința și pronunțată o hotărâre nouă potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Pe Stînca Vladimir și Stînca Irina învinuiți în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 27, 190 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, a-i achita în baza art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

3.1. De către organul de urmărire penală, inculpatul Stînca Vladimir XXXXX este învinuit de faptul că, acționând împreună cu Stînca Irina XXXXX, intenționat și de comun acord, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, având scopul confecționării, deținerii și folosirii unui document oficial fals, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, cunoscând cu certitudine că sora sa Stînca Lidia nu se află în Republica Moldova și profitând de faptul asemănării fizice a soției sale cu aceasta, la 06.06.2017 s-a prezentat la biroul notarului Tamara Chigaian, amplasat pe str. Alecu Russo 24 din mun. Chișinău, unde, invocând date false precum că soția sa este Stînca Lidia, prezentând în acest sens pașaportul acesteia, a obținut perfectarea procurii nr. 10509, potrivit căreia el, Stînca Vladimir XXXXX, a fost împuternicit să efectueze orice tranzacții bancare ce vizează conturile bancare deschise pe numele surorii sale Stînca Lidia.

Astfel, Stînca Vladimir XXXXX este învinuit de faptul că, a comis infracțiunea prevăzută la art. 361 alin. (2), lit. b) Cod penal, adică *confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, adică confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșită de două persoane.*

Tot Stînca Vladimir XXXXX este învinuit de faptul că, acționând împreună cu Stînca Irina XXXXX, intenționat și de comun acord, continuându-și acțiunile sale criminale, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii substanțiale ale obiectului, actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții deosebit de mari, acționând intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, urmărind scop cupidant, la 06.06.2017 a prezentat procura nr. 10509, despre care știa cu certitudine că a fost obținută ilegal prin prezentarea datelor de identitate false notarului Tamara Chigaian la filiala BC „Moldincombank”, situată pe bd. Mircea cel Bătrân 1, mun. Chișinău, intenționând să sustragă de pe contul bancar al lui Stînca Lidia suma de 1 250 000 lei, acțiuni care însă nu au fost realizate din motive independente de voința lor, datorită

vigilenței angajaților băncii.

Așadar, Stînca Vladimir XXXXX este învinuit de faptul că a comis infracțiunea prevăzută de art. 27, art. 190 alin. (5) Cod penal, tentativă de escrocherie, adică *tentativa de dobîndire ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroarea a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii substanțiale ale obiectului, actului juridic nul sau anulabil, săvârșită de două persoane, cu intenții de cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, acțiuni care nu au fost duse până la capăt, din cauze independente de voința făptuitorilor și acestea nu și-a produs efectul urmărit.*

De către organul de urmărire penală, inculpata Stînca Irina XXXXX este învinuită de faptul că, acționând împreună cu Stînca Vladimir XXXXX, intenționat și de comun acord, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, având scopul confecționării, deținerii și folosirii unui document oficial fals, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, cunoscând cu certitudine că sora lui Stînca Vladimir - Stînca Lidia nu se află în Republica Moldova și profitând de faptul asemănării fizice a sale cu aceasta, la 06.06.2017 s-a prezentat la biroul notarului Tamara Chigaian, amplasat pe str. Alecu Russo 24 din mun. Chișinău, unde, invocând date false precum că ea este Stînca Lidia, prezentând în acest sens pașaportul acesteia, a obținut perfectarea procurii nr. 10509, potrivit căreia, Stînca Vladimir XXXXX, a fost împuternicit să efectueze orice tranzacții bancare ce vizează conturile bancare deschise pe numele surorii sale, Stînca Lidia.

Astfel, Stînca Irina XXXXX este învinuită de faptul că a comis infracțiunea prevăzută la art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, adică *confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, adică confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșită de două persoane.*

Tot inculpata Stînca Irina XXXXX este învinuită de faptul că, acționând împreună cu Stînca Vladimir XXXXX, intenționat și de comun acord, continuându-și acțiunile sale criminale, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii substanțiale ale obiectului, actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții deosebit de mari, acționând intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, urmărind scop cupidant, la 06.06.2017 a prezentat procura nr. 10509, despre care știa cu certitudine că a fost obținută ilegal prin prezentarea datelor de identitate false notarului Tamara Chigaian la filiala BC „Moldincombank”, situată pe bd. Mircea cel Bătrân 1, mun. Chișinău, intenționând să sustragă de pe contul bancar al lui Stînca Lidia suma de 1 250 000 lei, acțiuni care însă nu au fost realizate din motive independente de voința lor, datorită vigilenței angajaților băncii.

Așadar, Stînca Irina XXXXX este învinuită de faptul că, a comis infracțiunea

prevăzută de art. 27, art. 190 alin. (5) Cod penal, tentativă de escrocherie, *adică tentativa de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii substanțiale ale obiectului, actului juridic nul sau anulabil, săvârșită de două persoane, cu intenții de cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, acțiuni care nu au fost duse până la capăt, din cauze independente de voința făptuitorilor și acestea nu și-a produs efectul urmărit.*

3.2. Pentru a pronunța hotărârea adoptată, instanța de apel a cercetat suplimentar următoarele probe administrate de către acuzatorul de stat:

- declarațiile reprezentantului părții vătămate BC „Moldincombank” SA, Grigore Fuior care fiind audiat în ședința instanței de fond a confirmat că, îl cunoaște pe Stînca Vladimir XXXXX, deoarece venea des la sucursala băncii „Moldincombank” SA în calitate de client. Pe inculpata Stînca Irina XXXXX nu a văzut-o niciodată și nici nu se cunosc. Confirmă că nu are relații de rudenie nici cu Stînca Vladimir XXXXX și nici cu soția acestuia Stînca Irina XXXXX și relații de ostilitate între ei nu există și nici nu au existat. Susține că în luna mai 2017, Stînca Vladimir XXXXX s-a apropiat la sucursala BC „Moldincombank” SA, pentru ridicarea mijloacelor bănești de la depozitul pe care îl deține doamna Stînca Lidia, astfel dumnealui i-a prezentat o procură în baza căreia a solicitat ridicarea acestor mijloace bănești. Precizează că procura prezentată i-a părut suspectă, motiv din care a solicitat suportul departamentului juridic al băncii. Precizează că suspiciuni i-au apărut deoarece pe prima foaie era luna ianuarie 2017, sau decembrie 2016, iar pe partea verso erau datele precedentei procuri, și mai jos cu o dată mai recentă era autentificată copia procurii vechi, apoi i-a arătat domnului Stînca Vladimir XXXXX că procura nu est corectă și a solicitat o procură nouă. La începutul lunii iunie și anume la data de 05.06.2017 sau 06.06.2017, a fost adusă o altă procură care iarăși i-a trezit suspiciuni, deoarece în luna mai 2017, când a venit pentru retragerea banilor din depozit a prezentat pașaportul rusesc al doamnei Stînca Lidia în original fapt care la fel i-a trezit suspiciuni. Un alt moment straniu era și faptul că nici un angajat din filiala pe care o gestionează nu a văzut-o pe doamna Stînca Lidia, deoarece depozitul a fost strămutat. Din spusele domnului Stînca Vladimir XXXXX, ziua de 06.06.2017 doamna a venit în țară și a făcut procura. Din motiv că aceste circumstanțe i-au trezit suspiciune asupra acestei procuri, a solicitat suportul departamentului de securitate și al departamentul juridic. Peste puțin timp a și primit răspuns de a refuza eliberarea mijloacele bănești lui Stînca Vladimir XXXXX. Mai susține că pe lângă prevederile Codului civil, procedura de gestionare a mijloacelor bănești financiare inclusiv ridicarea de pe conturi este prevăzută și de regulamentul intern al băncii. Prin procura respectivă se intenționa să se ridice bani de la banca de circa 1 250 000 lei. Consideră că dacă nu intervenea, suma de 1 250 000 lei urma a fi ridicată de către domnul Stînca Vladimir XXXXX. Confirmă că doamna Stînca Irina XXXXX la bancă nu s-a prezentat, nu a văzut-o niciodată, prima dată a văzut-o doar în ședința de judecată, personal nu o cunoaște. Susține că a scanat documentele și a solicitat suportul juridic de la

departamentul de securitate. Apoi departamentul de securitate, s-a autosesizat și i-a comunicat că doamna Stînca Lidia nu a intrat pe teritoriul Republicii Moldova. Cum au stabilit acest fapt colaboratorii băncii nu este la curent. La moment acești bani se află la depozit și nu au fost ridicați. Precizează că inițial depozitul financiar al doamnei Stînca Lidia a fost deschis la BC „Banca de Economii” SA, iar apoi contul respectiv a fost trecut prin transfer la BC „Moldincombank” SA. La fel din cuvintele personalului pe Stînca Lidia nu a văzut-o și nu o cunoaște nimeni. Cunoaște că depozitul a fost alimentat de către Stînca Vladimir, și conform procedurii, contul poate fi alimentat de către orice persoană terță, deoarece aceasta nu creează un prejudiciu persoanei. Procura inițială din anul 2014, care a fost eliberată pe numele lui Stînca Vladimir XXXXX și corespundea cerințelor legale. Prin procură pot fi ridicați bani de orice persoana dacă acesta deține o procură în acest sens. Se optează ca în procura să fie clar stipulat asemenea prevederi de ridicare a mijloacelor bănești. Specifică că în procura inițială în anul 2014, era prevăzută că Stînca Vladimir XXXXX a fost împuternicit să gestioneze contul, fiind prevăzută ridicarea mijloacelor bănești precum și alimentarea contului. Confirmă că la momentul adresării lui Stînca Vladimir XXXXX, procura din anul 2014 era deja expirată și nu era valabilă, termenul expirării fiind anul 2016, decembrie sau ianuarie 2017. În cadrul audierii a fost prezentată procura în copie fila dosarului 18, 19, fiind confirmat că procura prezentată în luna mai era datată cu anul 2016, iar pe verso unde este autentificată de către notar era datată cu anul 2014. Totodată în cadrul audierii a fost prezentată fila dosarului 26 și anume procura din 06.06.2017 (semnată de Stînca Lidia, și prezentată de Stînca Vladimir) pe care reprezentantul părții vătămate a recunoscut-o drept acea procură din 06.06.2017, care a fost prezentată de către Stînca Vladimir XXXXX pentru ridicarea mijloacelor bănești de pe contul lui Stînca Lidia. Susține că s-a interesat la Stînca Vladimir XXXXX din ce cauză nu a venit Stînca Lidia pentru a ridica banii, acesta comunicându-i că Stînca Lidia se simte rău și din acest motiv a adus procura, dar a confirmat că este în țară. Se intenționa să se ridice anume suma de 1 250 000 lei. Confirmă că a trezit suspiciuni și faptul că doamna Stînca Lidia nu a venit la bancă personal, dar a plecat la notar pentru a face procura, cu toate că notarul se află în apropierea băncii. Susține că Stînca Vladimir XXXXX a fost la bancă de două ori și anume în luna mai și iunie 2017. Documental nu poate proba precum că Stînca Vladimir XXXXX intenționa să ridice suma integrală de pe cont, a fost doar solicitarea de a ridica suma de pe cont și a prezentat procura. Susține că banii de pe cont pot fi ridicați în baza unui document în original (act, procură). La data de 06.06.2017, Stînca Vladimir XXXXX a prezentat originalul procurii care este în dosar, dar la data de 10.05.2017, personal la el a ajuns doar copia de la contabilitate;

- declarațiile martorului Chigaian Tamara, care fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, a confirmat că își exercită obligațiile de serviciu în calitate de notar public, iar pe inculpații Stînca Vladimir XXXXX și Stînca Irina XXXXX îi cunoaște în legătură cu exercitarea obligațiilor de serviciu și careva relații de ordin personal cu aceste persoane nu

are. Confirmă că în luna ianuarie 2017, s-au prezentat la ea la birou notarial situat pe str. Aleco Russo, 24 din mun. Chișinău, Stînca Vladimir XXXXX pentru a legaliza o xerocopie a procurii. Precizează că Stînca Vladimir XXXXX s-a prezentat mai întâi la secretară unde a lăsat procura și buletinul dumnealui pentru a legaliza copia procurii. Apoi ea a legalizat acea copie a procurii. Procura era cu privire la administrarea contului bancar. Conform procedurii, când legalizează o copie a procurii, mai întâi de toate se verifică dacă procura prezentată este originală și dacă este întocmită conform legislației. Nu memorizează însă cine pe cine împuternicea, ea a verificat doar dacă pe procură este ștampila notarului, adică dacă este originală. Susține că înscrisurile de legalizare din data de 12.12.2016, a copiei procurii din 09.12.2016 le-a legalizat ea. Mai susține că a văzut personal originalul procurii pe care la data de 09.12.2016 a legalizat copia. Procura însă din data de 15.01.2014 prezentată de către procuror în ședință nu a fost legalizată de ea și cum a confirmat a legalizat doar procura din data de 09.12.2016. La fel martorul a confirmat și legalizarea procurii din 06.06.2017, care a fost prezentată în ședință de către procuror, invocând că astfel de procură a fost întocmită la biroul notarial unde activează, iar semnătura și ștampila la fel îi aparține. Susține că la întocmirea procurii s-a prezentat Stînca Vladimir XXXXX, a prezentat actele la data de 06.06.2017, actele au fost lăsate la secretară, a lăsat și buletinul său și pașaportul lui Stînca Lidia și a declarat că o să vină mai târziu cu Stînca Lidia după care a venit peste puțin timp cu Stînca Lidia. Precizează că Stînca Lidia a venit doar o dată. Ea n-o cunoaște personal pe Stînca Lidia și atunci când s-a prezentat nu a memorizat-o. La moment nu o recunoaște exact, dar atunci când s-a prezentat era cu ochelari. Confirmă că doamna care s-a prezentat la ea în biroul notarial purta ochelari și s-a prezentat ca Stînca Lidia. A citit procura și a întrebat doamna dacă este de acord cu conținutul procurii, primind un răspuns afirmativ, după ce a și semnat procura. Confirmă că în biroul notarial la acel moment se afla și inculpatul Stînca Vladimir XXXXX. Pe Stînca Vladimir XXXXX nu l-a identificat deoarece nu prevede procedura. Pe doamna prezentă din sală o cunoaște deoarece anume ea a fost la ea să semneze procura. Confirmă că anume inculpata la data de 06.06.2017, a semnat procura indicată, în alte circumstanțe persoana prezentă la ea nu a mai fost, alte relații sau întâlniri cu dumneai nu a avut. Precizează că în momentul întocmirii actelor notariale, ea identifică persoana vizual, stabilesc identitatea ei din buletinul de identitate și prezența fizică a acesteia. Când i-a fost prezentat pașaportul a văzut că în pașaport sunt prezente mențiunile cu privire la intrare ieșire din țară, a văzut că persoana deținătoare a pașaportului are viză în Rusia. Nu se uită de fiecare dată la această informație dar s-a uitat doar atunci deoarece, Stînca Vladimir XXXXX a declarat că doamna este plecată peste hotare;

- declarațiile martorului Pădurari Corina, care fiind audiat în ședința instanței de fond a comunicat că, nu cunoaște pe nimeni din cei prezenți în sala de judecată. La prezentarea procurii din 15.01.2014 (f.d.47) martorul a confirmat că procura a fost eliberată de ea, conținutul căreia confirmă că Stînca Lidia îl împuternicea pe Stînca Vladimir XXXXX

la anumite acțiuni în interesele acesteia, aceasta fiind înregistrată sub numărul 244. Concomitent, la prezentarea procurii, martorul a indicat că procura dată nu este înregistrată de către ea, precizând că după formă se aseamănă cu cele eliberate de ea, dar confirmă că cea prezentată nu a fost eliberată de ea, deoarece în registrul ei sub numărul dat sunt înregistrate doar niște traduceri. Confirmă că la înregistrarea procurii, Stînca Lidia a fost prezentă în biroul notarial, însă la moment nu memorizează cum aceasta arată. Infirmă faptul prelungirii unei asemenea procuri. La data de 09.12.2016, nu a eliberat nici o procură și nici o copie a procurii;

- declarațiile martorului Stîngaci Sergiu, care fiind audiat în ședința instanței de fond a relatat că, între el și inculpații Stînca Vladimir XXXXX și Stînca Irina XXXXX nu există relații ostile și doar se cunosc în virtutea exercitării obligațiilor de serviciu, în cadrul cărora a efectuat urmărirea penală de învinuire a acestora. Mai confirmă că în cadrul urmăririi penale a efectuat o percheziție la domiciliul inculpaților, unde nu a întâlnit persoana pe numele Stînca Lidia. În cadrul efectuării percheziției, inculpații Stînca Irina și Stînca Vladimir doreau să-l convingă că Stînca Lidia a venit pe teritoriul Republicii Moldova și a participat la autentificarea procurii pe care soții Stînca au folosit-o și au prezentat-o la BC „Moldincombank” SA. El le-a solicitat să-i prezinte un număr de contact, sau să facă legătură pe o rețea de socializare ca să o vadă fizic pe Stînca Lidia și să se convingă că vorbește anume cu ea, și nu cu o altă persoană și să discute cu dumneaei, întrucât inculpații declarau că Stînca Lidia a intrat pe teritoriul Republicii Moldova cu pașaport alb, dar verificând această informație, a constatat că așa persoana pe numele Stînca Lidia din anul 2015 nu a intrat pe teritoriul Republicii Moldova și în consecință dacă ar fi intrat pe teritoriul țării, oricum ar fi fost identificată indiferent cu ce act ar fi intrat. Spre finele efectuării acțiunii de urmărire penală, inculpata Stînca Irina XXXXX i-a oferit telefonul ca să discute cu sora lui Stînca Vladimir prin aplicația „Viber”. Confirmă că a luat receptorul și nu a tras atenția la numărul de telefon și a discutat cu persoana, însă când a solicitat să pornească camera video pe „Viber”, ca să verifice și să se convingă cu cine anume discută, persoana aflată pe rețea a întrerupt convorbirea. Confirmă că după această discuție de nenumărate ori s-a solicitat careva date de contact pentru a contacta sora inculpatului, însă atât Stînca Irina, cât și Stînca Vladimir XXXXX au refuzat să ofere o astfel de informație. Inculpata a mai încercat să mai telefoneze pe numărul dat de telefon dar așa și nu a răspuns nimeni. Infirmă faptul că s-ar fi propus de către inculpați inițierea unei comisii rogatorii în Federația Rusă, or acest fapt a fost propus de el însuși, însă inculpații i-au reproșat că este incompetent de a duce urmărirea penală și i-au înaintat mai multe recuzări. Confirmă că el personal a stabilit asemănări dintre inculpata Stînca Irina XXXXX și fotografia din pașaportul lui Stînca Lidia în baza căruia a fost întocmită procura, motiv din care și a dispus efectuarea expertizei grafologice, concluziile căreia au confirmat că semnătura de pe procură a fost aplicată de către inculpata Stînca Irina XXXXX. Nu memorizează să fi fost înaintate careva cereri sau demersuri în cadrul urmăririi penale, însă confirmă adresarea

multiplelor recuzări în adresa sa din partea lui Stînca Vladimir și Stînca Irina XXXXX;

- ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 08.06.2017, prin care a fost ridicată procura nr. 10509 din 08.06.2017, act care a fost utilizat în cadrul tentativei de sustragere a mijloacelor bănești în proporții deosebit de mari;

- ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 28.12.2017, prin care de la notarul public Corina Pădurari au fost ridicate copii din registrul notarului și procura nr. 244 din 15.01.2014;

- ordonanța și procesul-verbal de colectare a mostrelor de semnătură pentru cercetare comparativă din 26.06.2019, prin care de la Întreprinderea de Stat „Cris Registru”, au fost ridicate mostre de semnătură pentru comparație a semnăturii de pe procura nr. 10509 din 06.06.2017 care se pretinde de a fi aplicată de către Stînca Lidia;

- raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-3476 din 28.06.2017, prin care s-a stabilit că, în rubrica (semnătură), din procura nr. 10509 din 06.06.2017, probabil nu aparține lui Stînca Lidia;

- ordonanța și procesul verbal de colectare a mostrelor de semnătură pentru cercetare comparativă din 19.09.2017, prin care de la Stînca Irina XXXXX au fost ridicate mostre de semnătură pentru compararea semnăturii de pe procura nr. 10509 din 06.06.2017, care se pretinde a fi aplicată de către inculpata Stînca Irina XXXXX;

- raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-6193 din 23.11.2017, prin care s-a stabilit că, în rubrica (semnătură), din procura nr. 10509 din 06.06.2017, aparține lui Stînca Irina XXXXX;

- informația de la poliția de frontieră din 01.08.2017, prin care se confirmă că Stînca Lidia a.n. 03.06.1957, la data de 20.02.2015 prin punctul de trecere Aeroport Chișinău, a părăsit hotarele Republicii Moldova, iar alte date cu privire la intrare în țară în materiale lipsesc;

- ordonanța din 07.07.2017, privind anexarea la cauza penală a probelor materiale și anume, a procurii nr. 10509 (în original) din 06.06.2017, copiile autentificate a buletinului de identitate eliberat pe numele lui Stînca Lidia, copia procurii autentificată nr. 244 din 15.01.2014, precum și copiile autentificate din registrul notarului din luna ianuarie 2014 pe 05 file și din luna decembrie 2016 pe 05 file.

În ipoteza obiectului judiciar al infracțiunii de escrocherie, instanța de apel a notat că de fapt, procurorul eronat a constatat și atribuit calitatea de parte vătămată BC „Moldincombank” SA, concluzie bazată exclusiv pe aprecierea vădit pripită a circumstanțelor de fapt și de drept.

Astfel, conform materialelor cauzei învinuirii înaintate inculpaților Stînca Vladimir XXXXX și Stînca Irina XXXXX, acestora li se incriminează încercarea de însușire a sumei de 1 250 000 lei, sumă plasată în contul bancar al Lidiei Stînca la BC „Moldincombank” SA, prin prezentarea procurii nr. 10509 din 06.06.2017.

În sensul dat, instanța de apel a constatat o discordanță între acțiunea de

recunoaștere în calitate de parte vătămată a BC „Moldincombank” SA, și persoana reală căreia prin acțiunile incriminate inculpaților i s-ar fi cauzat careva prejudicii, or, sub acest aspect, precedând consecutivitatea învinuirii, calitatea reală de parte vătămată, urma să i se atribuie persoanei căreia putea să i se cauzeze un careva prejudiciu, în acest caz Stînca Lidia, și nicidecum nu BC „Moldincombank” SA, ultima având rolul de dirijare și verificare a corectitudinii actelor prezentate de către persoană în vederea ridicării banilor de la contul bancar al Lidiei Stînca, care de fapt și de drept era gestionat de către inculpatul Stînca Vladimir XXXXX.

Așadar, instanța de apel a subliniat că, organul de urmărire penală absolut eronat a atribuit calitatea de parte vătămată BC „Moldincombank” SA, în condițiile în care conform învinuirii pentru fals în acte publice, și tentativă de escrocherie, acesteia nu i s-a cauzat și nu i se putea cauza niciun prejudiciu material, de vreme ce banii aflați la contul bancar care se pretinde că se dorea să fie ridicați de către inculpatul Stînca Vladimir nu aparțin nemijlocit BC „Moldincombank” SA, ci lui Stînca Lidia.

Mai mult ca atât, instanța de apel a remarcat inadmisibilitatea învinuirii sub aspectul laturii subiective, din simplul considerent că, organul de urmărire penală nu a explicat prin prisma probelor administrate, care ar fi fost intenția inculpaților rezultată din acțiunile incriminate, atât timp cât anterior, inculpatul Stînca Vladimir a și fost persoana care a gestionat contul bancar a lui Stînca Lidia, și cu toate că i s-a incriminat comiterea faptei la data de 07.07.2017, nu poate fi explicat modul în care ulterior, **la data de 31.05.2018, Stînca Lidia a semnat o altă procură prin care îl împuternicește pe Stînca Vladimir XXXXX în continuare să gestioneze contul său bancar, faptul dat constituind o neclaritate totală, și cu atât mai mult un dubiu imposibil de înlăturat la momentul actual, care de altfel urmează a fi interpretat în favoarea inculpaților.**

Astfel, instanța de apel a conchis că nici în cadrul urmăririi penale, și cu atât mai mult în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și apel, nu și-a găsit confirmare faptul că anume inculpații au confecționat prin careva metode ilicite procura nr. 10509 din 06.06.2017.

În acest context, instanța de apel a reiterat că procura nr. 10509 din 08.06.2017, nefiind identificată la inculpați, a fost ridicată de la BC „Moldincombank” SA. Deși reprezentantul părții vătămate, Fuior Grigore a confirmat că anume Stînca Vladimir a prezentat această procură pentru ridicarea sumei de 1 250 000 lei, tot acesta a concretizat că nu dânsul a recepționat actele date de la inculpat, dar un alt colaborator al băncii, însă organul de urmărire penală nu a audiat persoana respectivă, la fel cum nu a administrat și alte probe ce ar confirma că inculpatul Stînca Vladimir s-a aflat în incinta filialei BC „Moldincombank” SA.

Cât privește învinuirea înaintată pentru confecționarea acestei procuri, instanța de apel a reținut că conform raportului de expertiză nr.34/12/1-R-3476 din 28.06.2017, prin care

s-a stabilit că, în rubrica (semnătură), din procura nr. 10509 din 06.06.2017, probabil nu aparține lui Stînca Lidia.

La fel, conform procesului-verbal de colectare a mostrelor de semnătură pentru cercetare comparativă din 26.06.2019, de la Întreprinderea de Stat „Cris Registru”, au fost ridicate mostre de semnătură pentru comparație a semnăturii de pe procura nr. 10509 din 06.06.2017 care se pretinde de a fi aplicată de către Stînca Lidia.

În contextul dat, instanța de apel a sesizat o încălcare gravă și ireparabilă a procedurii de colectare a mostrelor și numire a expertizei grafoscopice, or, în contextul normelor art. 142, art. 144, art. 145, și art. 154 Cod de procedură penală rezultă că colectarea mostrelor urma a fi efectuată nemijlocit de la Stînca Lidia, a cărei semnătură se prezumă a fi falsificată, conform învinuirii.

La fel, instanța de apel a mai remarcat faptul că, deși procurorul, cât și instanța de fond au reținut declarațiile martorului Chigaian Tamara drept veridice, la capitolul precum că Stînca Irina a fost persoana care s-ar fi prezentat drept Stînca Lidia, în cadrul urmăririi penale s-a omis fără temei justificat efectuarea unei confruntări între aceștia din urmă așa cum dictează art. 113 Cod de procedură penală, având în vedere contradicțiile în declarațiile martorului Chigaian Tamara și inculpata Stînca Irina XXXXX. Faptul că, martorul Chigaian Tamara a recunoscut-o pe Stînca Irina ca fiind persoana care s-a dat drept Stînca Lidia, instanța de apel l-a pus la îndoială, din simplul considerent al unui volum enorm de lucru, și cu atât mai mult de persoane care apelează la serviciile notariale, dar și a unei perioade de timp destul de îndelungate de la data întocmirii procurii respective.

Considerentele expuse supra, în viziunea instanței de apel, au demonstrat în mod evident că vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor de escrocherie, precum și a infracțiunii de confecționare, deținere și confecționare a documentului oficial fals, nu a fost dovedită în cadrul procesului penal, astfel că la caz s-a constatat că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunilor incriminate.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sîli, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței pronunțată de prima instanță.

În susținerea recursului partea acuzării a formulat următoarele alegații:

- soluția de achitare pe capătul de acuzare prevăzut de art. 27, art. 190 alin. (5) Cod penal în privința inculpaților Stînca Vladimir XXXXX și Stînca Irina XXXXX, este neîntemeiată, fiind bazată pe concluzii care contravin elementelor de fapt constatate în baza probatoriului cercetat în ședințele judiciare, întrucât probele administrate și cercetate nu a fost analizate prin coroborare;

- nu au fost stabilite temeiuri de a considera că declarațiile reprezentantului părții vătămate BC “Moldincombank” SA Fuior Grigore, nu sânt veridice, poartă un caracter

defaimător sau de răzbunare în privința inculpaților, dar din contră, atât inculpații, cât și reprezentantul părții vătămate, au invocat reciproc că, anterior și în prezent nu au careva relații și au fost doar în relații legate de prestarea serviciilor bancare fără a se afla în relații ostile;

- se subliniază că acțiunile inculpaților au fost îndreptate spre sustragere mijloacelor bănești în proporții deosebit de mari, bani depozitați pe conturile bancare al instituției financiare filiala BC „Moldincombank” SA și acest prejudiciu inițial urma a fi cauzat anume băncii comerciale, care gestionează mijloacele bănești depozitate și este în prezența raporturilor juridico-financiare cu clienții băncii, fapt care denotă cu certitudine că în cazul atingerii scopului criminal urmărit de inculpați, acest prejudiciu efectiv putea fi cauzat prin sustragerea mijloacelor bănești și cauzat băncii comerciale, care poartă răspundere în fața clienților săi referitor la depozitarea și integritatea mijloacelor bănești;

- prin probele prezentate în instanță, s-a stabilit cu certitudine faptul că persoana cu numele Stînca Lidia, din anul 2015 nu a intrat pe teritoriul Republicii Moldova, fapt confirmat prin informația scrisă parvenită de la poliția de frontieră, ceea ce confirmă indubitabil lipsa acesteia la întocmirea procurii cu nr. 10509 (f.d.60-61 vol.I);

- prin concluziile raportului de expertiză nr. 34/12/1 -R-6193 din 23.11.2017, a fost obiectiv probat faptul că semnătura din procura nr. 10509 din 06.06.2017, aparține anume inculpatei Stînca Irina XXXXX și nu Lidiei Stînca, ceea ce indică asupra confecționării, deținerii și prezentării a documentului oficial fals - procura nr. 10509 din 06.06.2017, obiect material al infracțiunii folosit ca o metodă criminală de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroarea a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase;

- consideră recurentul că sentința pronunțată pe caz este una întemeiată și legală, cu reținerea justă a tuturor elementelor constitutive ale infracțiunilor incriminate prin actul de sesizare a instanței de judecată, fiind apreciate sub toate aspectele probele acumulate și administrate în prezenta cauză, care dovedesc incontestabil intenția infracțională și vinovăția inculpaților.

4.1. Pe marginea recursului declarat de procuror, au depus referință avocatul Guțu Teodor și avocatul Bantîș Victor în numele inculpaților, care au solicitat respingerea acestuia, ca inadmisibil.

5. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează, că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Reieșind din temeiurile de drept ale recursului declarat, se reține că procurorul invocă incidența cazului de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Din conținutul recursului ordinar declarat se reține, că procurorul critică soluția adoptată de către instanța de apel, deoarece contravine circumstanțelor cauzei și probelor administrate în prezenta speță, și nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală.

Așadar, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, ce au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, în același timp, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin urmare, Colegiul penal menționează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât o dată exercitat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor ce a fost declarat.

În sensul cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sânt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de către inculpat și în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele au fost corect apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau contravențional au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Relevant este faptul că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta sau nevinovăția acestuia și temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual penală, în cauza deferită judecătii instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit constată că, deși instanța de apel a cercetat suplimentar probe administrate în prezenta cauză penală, totuși, reieșind din partea descriptivă a deciziei contestate, se întrevede faptul că unele probe care au fost „cercetate suplimentar”, nu au primit o apreciere din partea instanței de apel, fiind doar enumerate formal în decizia pronunțată.

Prin urmare, proba care nu a primit nici o apreciere din partea instanței de apel se referă la **raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-6193 din 23.11.2017, prin care s-a stabilit că, în rubrica (semnătură), din procura nr. 10509 din 06.06.2017, aparține lui Stînca Irina XXXXX** (f.d. 91-94, vol. I), care din motive neclare instanței de recurs a fost doar trecut prin revistă, fără a fi coroborat în cumul cu celelalte probe administrate pe caz, sau cel puțin cu raportul de expertiză nr.34/12/1-R-3476 din 28.06.2017, prin care s-a stabilit că, în rubrica (semnătură), din procura nr.10509 din 06.06.2017, probabil nu aparține lui Stînca Lidia, asupra căruia instanța de apel în mod preferențial și-a axat atenția, menționându-l ca unul dintre temeiurile de bază ce a constituit un dubiu referitor la învinuirea înaintată inculpaților.

În continuare, Colegiul penal atestă că **informația de la poliția de frontieră din 01.08.2017, prin care se confirmă că Stînca Lidia a.n.03.06.1957, la data de 20.02.2015 prin punctul de trecere Aeroport Chișinău, a părăsit hotarele Republicii Moldova, iar alte date cu privire la intrarea în țară în materiale lipsesc**, la fel a rămas fără o apreciere din partea instanței de apel.

Subsecvent, potrivit prescripțiilor art. 413 alin. (4) Cod de procedură penală legiuitorul a stabilit că: *În cazul în care invocă necesitatea administrării de noi probe, părțile trebuie să indice aceste probe și mijloacele cu ajutorul cărora pot fi administrate, precum și motivele care au împiedicat prezentarea lor în primă instanță*, iar conform art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală este prevăzut expres că: *Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze*

concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Contrar exigențelor reflectate *supra*, Colegiul penal atestă faptul că instanța de apel a reținut în decizia adoptată drept probă procura din 31.05.2018 (f.d. 82, vol. III), înaintată de către apărătorul Guțu Teodor la etapa soluționării cererilor și demersurilor (f.d. 39, vol. III), fără a fi ulterior, cercetată și consemnată în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Cele reflectate mai sus, denotă în mod concludent ideea că instanța de gradul doi de jurisdicție, deși a cercetat suplimentar probele discutate mai sus, nu s-a expus asupra acestora, nu le-a coroborat cu alte probe care au fost cercetate suplimentar, a admis probe care nu au fost cercetate, circumstanțe care conturează certitudinea că instanța de apel nu a soluționat fondul cauzei.

Din considerentele expuse, Colegiul penal statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență și contradicții în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

Concomitent, instanța de recurs nu poate fi solidară cu cerința recurentului privind menținerea sentinței, pe motiv că aceasta este viciată în partea descrierii faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, pe capătul de învinuire înaintat inculpaților în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, deoarece prima instanță a descris fapta infracțională a escrocheriei cu reținerea calificativelor din redacția nouă a dispoziției art. 190 alin. (1) Cod penal, și anume: *„...având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii substanțiale ale obiectului, actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții deosebit de mari...”* (f.d. 191 verso, vol. II). În acest context, este evidentă eroarea de drept admisă de prima instanță la judecarea cauzei, care nu a ținut cont că fapta incriminată inculpaților a fost comisă la 06 iunie 2017, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate la art. 190 Cod penal prin *Legea nr. 179 din 26 iulie 2018*. De aici rezultă că, prin *Legea nr. 179 din 26 iulie 2018*, infracțiunea de escrocherie nu a fost decriminalizată, dar a fost concretizată latura obiectivă a acesteia prin modalități alternative de comitere a faptei prejudiciabile, însă în acțiunile inculpaților au fost reținute semnele calificative ale infracțiunii de escrocherie potrivit redacției noi, care la acel moment (06 iunie 2017) nu erau prevăzute de legea penală.

Generalizând asupra considerentelor expuse mai sus, instanța de recurs conchide de a admite recursul ordinar declarat la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, iar în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpaților, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

6. În temeiul art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sîli, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2020, în cauza penală în privința lui *Stînca Irina XXXXX și Stînca Vladimir XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Pronunțată integral la **30 iulie 2021**.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Victor Boico